

Impact toolkit

De Theory of Change

Theory of Change - werkblad

Wat is de ToC?

De Theory of Change is een tool die je helpt bij het schetsen van de stappen richting je doel. Het model helpt je bewust na te denken over de bijdrage van je activiteiten aan je (beoogde impact): *welke verandering streef je na?* Met het model kun je over deze stappen met elkaar in gesprek te gaan. *Wat verstaan we onder welke termen? En wat doen we allemaal om onze (impact) doelen te bereiken?* Op deze manier krijg je meer zicht op je impactverhaal.

Het model is gebaseerd op de logica achter wat je doet. Stap A heeft als effect stap B wat leidt tot het hogere effect C. Deze logica vul je in met eigen kennis vanuit praktijkervaring en al bewezen aanpakken. Vragen die je stelt zijn: *Is een stap gebaseerd op een aanname? Of zit er gedegen onderzoek achter?*

Er is geen vaste vorm voor een Theory of Change. Wel bestaat het model altijd uit bepaalde elementen: de activiteiten, output, effecten en hogere effecten. Ook de diverse stakeholders worden vaak in de Theory of Change meegenomen.

Meer weten over het onderwerp impact? Ga naar de [online impact toolkit](#) voor informatie en handige tools.

Hoe zet je de TOC in?

Je kan de Theory of Change op verschillende niveaus invullen: organisatie, project, individu. Hoe groter de inhoud, hoe complexer het model wordt. Bepaal daarom voor het invullen wat je wilt bereiken met het model. Bepaal vervolgens bij welk niveau je met impact aan de slag wil.

Begin met het beschrijven van het *probleem* dat je op wilt lossen. Vul daarna in wat je *lange termijn effect* is. Dit zijn vaak abstractere veranderingen, zoals ‘ieder kind een lezer’ of ‘zelfredzaamheid’. Ga vervolgens aan de slag met het invullen van de andere stappen. Dit doe je van onder naar boven. Probeer zo specifiek en concreet mogelijk te zijn.

Geef bij *activiteiten* aan wat de acties zijn die je doet om het probleem aan te pakken. Denk ook aan acties in de voorbereiding en nazorg, zoals communicatie en PR. Vul bij *output* in wat de resultaten zijn van de activiteiten. Dit zijn de producten en diensten die een project voortbrengt, bijvoorbeeld materialen of omvang in aantallen. Vervolgens ga je naar de effecten. De *korte termijn effecten* zijn vrij concreet. Tenslotte vul je de belangrijkste *aannames* per stap in. Waarschijnlijk heb je veel aannames. Noteer op het werkblad de belangrijkste.

Als je alle stappen hebt gemaakt, kijk je naar het geheel. *Dragen de activiteiten aan de gewenste effecten? Mis je bepaalde output van een activiteit?* Noteer de ontbrekende delen om de gaten op te vullen.

Na het invullen van de Theory of Change ga je aan de slag met het meetplan.

Tips

- Vul de Theory of Change in groepsverband
- Neem de tijd voor het invullen van de tool
- Post-its kunnen handig zijn voor het brainstormen

Het invullen van de *Theory of Change*:
hoe bereik ik mijn doel?

Hoger effect
Wat is de gewenste lange
termijn verandering?

--

Effect
Wat is de gewenste korte
termijn verandering?

--

--

--

--

Output
Wat levert een activiteit
(direct) op?

--	--	--	--	--

Activiteit
Wat doe je?

--	--	--	--	--

Aanname

Aanname

Aanname

Aanname

Probleem
Welk probleem wil je oplossen?

Doelgroep
Wie zijn de belangrijkste stakeholders bij dit probleem?

1. _____
2. _____
3. _____